

MUTRIKUKO HERRI-ALDIZKARIA
2019ko martxoa - 192. zenb.

egun morea

Martxoak 8

gerrak eten zuen hautzaroa

Arnoko
kurutzia,
aspaldiko
"ikurra"

mutrikuarrok
korrika

hilabeteak:
martxoa

Maria Luisa
Sierra Pascal

MUTRIKUFT

75 URTE

AGUR ILEEI KAIXO UDABERRIARI

Diodo eta argi pultsatuaeren laserra.
Nahi ez dituzun ileak ezabatu,
betirako emaitzekin, gaztetu zure azala
lehenengo saiotik eta gozatu udaberriaz.

Domingo Ibaibarriaga, 3 behea · Mutriku
943 60 42 29 · 608 684 416 · apain@apain.net

Lea Artibai Ikastetxea
Markina-Xemein
946169002 · info@learfik.eus
www.learfik.eus

- ✓ ADMINISTRAZIOA ETA FINANTZAK
- ✓ MEKATRONIKA INDUSTRIALA
- ✓ WEB APLIKAZIOEN GARAPENA
- ✓ FABRIKAZIO MEKANIKOKO PRODUKZIOAREN PROGRAMAZIOA
- ✓ ELIKAGAIEN INDUSTRIAKO PROZESUAK ETA KALITATEA
- ✓ AUTOMATIZAZIOA ETA ROBOTIKA INDUSTRIALA
- ✓ EFIZIENTZIA ENERGETIKOA ETA EGUZKI ENERGIA TERMIKOA

- ✓ BEROA SORTZEKO INSTALAZIOAK
(iturgintza, eguzki instalazioak, gasa)
- ✓ MANTENTZE-LAN ELEKTROMEKANIKOA

BATXILERGOA

#Zientifikoateam

#GizaetagitarteTEAM

ATE IREKIAK apirilak 6, Iletan

gu, lanerako prest!

LANBIDE HEZIKETA

goi mailakoak

erdi mailakoak

Telefonoak

Osasuna

Larrialdiak	943 46 11 11
Anbulatorioa	943 60 43 00
DYA zentrala	943 46 46 22
Mendaroko ospitala	943 03 28 00
Botikak	
Lasuen-Elezgarai	943 19 50 26
.....	626 61 13 92
Lon Apraiz	943 60 32 50
.....	630 05 50 97
Amaia Zaldugei	669 26 22 01
Hiart Burgoa	667 33 88 90
Etxeberría (Elgoibar)	943 74 01 40
Garitaonaindia (Elgoibar)	943 74 11 77
Yudego (Elgoibar)	943 74 12 93
Barrenetxea-Etxeberría (Elgoibar) ..	943 74 12 77
Idoia Lafuente (Eibar)	943 25 44 10

Udala, zerbitzuak...

Udaletxea	943 60 32 44
Udaltzaingoa	943 60 70 48
.....	679 16 25 00
Gizarte Ongizatea	943 19 50 81
Anai Arte	943 60 33 94
Zaharren Egoitza	943 60 38 71
Eguneko Zentroa (Deba)	943 19 23 60
Turismo Bulegoa	943 60 33 78
Bake epaitegia	943 60 70 49
Kiroldegia	943 60 31 75
Liburutegia	943 60 41 82
Miruaiz pilotalekua	943 60 41 91
Ur Partzuergoa	902 30 22 22
Zakarrak eta traste zaharrak	943 70 07 99
Posta zerbitzua	943 60 30 44

Irakaskuntza

Goizeko Izarra Ikastola	943 60 36 75
San Miguel Ikastetxea	943 60 31 95
Mutrikuko Institutua	943 89 92 24
Udal Euskaltegia	943 60 30 94
Udal Musika Eskola	943 60 37 80
Haurreskola publikoa	943 60 41 19

Garraio zerbitzuak

ANSOLA taxia	638 67 23 83
ANTON taxia	666 22 19 99
XABI taxia	656 28 90 26
Lurraldebus	943 41 52 08
Pesa Autobusak	902 10 12 10
BizkaiBus	902 22 22 65
EuskoTren	902 54 32 10
Loiuko Aireportua	905 50 50 05

Bestelakoak

Parrokia	943 60 39 87
Bikario etxea	943 60 39 88
Santa Catalina eleiza	943 60 32 00

MALEN ALDALUR AZPILLAGA

ZUEKIN MUNDUA GERATZEKO PREST!

Zorionak eta eskerrik asko Mutrikuko emakume* guztiei: amei, alabei, amonei, pentsionistei, transei, bollerei, langabeei, langileei, zaintzaileei, etxeko andreei, bertakoei eta kanpotik etorri zaretenoi, borrokalariei, isilik egoten direnei, ausartei, beldurtiei. Eskerrik asko martxoaren indarrez, emozioz eta aldaketarako gogoz janztearren. Eskerrik asko nahita edo oharkabean, publikoki edo itzalean gure askatasunaren eta eskubideen alde egin duzuen mutrikuarroi.

Egun ugari pasa dira martxoaren 8 hartatik. Gorputzeko ile guztiak puntan, irribarrea ahoan eta negar malkoak begi ninietan itsatsita bukatu genuen elkarrekin beheko plazan. Orain pixkanaka egun bakarrean sentitutako ilusioei, indarrei, pozei, beldurrei, zalantzei, eztabaidei, besarkadei, garrasiei, amorruei eta laztanei forma ematen ari gara.

Mutrikuko emakumeok* planto egin genuen eta ez ginen bakarrik izan; Euskal Herriko 200 herritan egin zuten garrasi gurekin batera. Mundu mailan ere asko izan ziren aldarri feministarekin bat egin zutenak, 140 herrialdetik gora, tartean, Argentina, Polonia, Txile, Turkia, Ingalaterra, Frantzia, Irlanda, Austria, Australia edota India. Egoera, bizipen, esperientzia eta historia ugari daude herrialde bakoitzeko emakume bakoitzaren bizkarrean baina aho beretik egin genuen oihu. Emakumerik ez baita aske izango bat zapaldua dagoen bitartean.

Gure amonetako askok bizi osoa daramate lanean: semeak alabak zaintzen eta hezten, senarraren beharrian guztiak asetzen, etxeko lanak egiten, familiako kide orori zaintza zerbitzuak eskaintzen. Eta orain, atsedeen hartzeko unea iritsi zaien honetan, probreziarik sakonenean geratu dira miseria urratzen duten pentsioekin. Zuengatik ere irten ginen kalera. Zuengatik eta datozenengatik. Izan ere, eskoletan eta unibertsitateetan erreferente maskulinoz beteta jarraitzen dute liburuek. Filosofoek, zientzialariek, idazleek, poetek, politikoez, gizonezko aurpegia dute oraindik. Eta nork zaintzen gaitu? gure jendarteak emakumeen zaintzen menpe jarraitzen du; erresidentzietako langileak (GORA ZUEK!), amonak, amak, gure atariak garbitzen dituzten emakumeak, gure zaharren zaintzaz arduratzen diren migranteak (asko esplotazio egoeretan), etxeko etxeko zaintza zerbitzua eskaintzen dituztenak, jantokietako langileak... Zuengatik egin genuen planto! Lanbide prekarizatuaren gaudelako, botere postuak hartzeko zailtasunak ditugulako, zaintza lanei denbora eskaintzeko lanaldiak murriztu behar izaten ditugulako. Zuengatik irten ginen plazara! Nahieran jantzi eta jateko beste herrialde batzuetako emakumeak esplotatzen jarraitzen dugulako utzi genion egun batez kontsumitzeari. Kontzientzia hartu eta kontsumo eredu jasangarriak bultzatu ditzagun egin genuen planto.

Eskerrik asko egun hura posible egin zenuten guztioi, bereziki hilabeteak aurretik EMAko lokalean dena imajinatu eta egia bihurtu zenutenoi. Ez da izen-abizenik behar, badakizue zuek ari naizela. Ederra egin duzue! Ederrak zarete! Behar den guztietan geldituko dugu mundua zuen ondoan. AUPA ZUEK!

Argitaratzailea **Karenka komunikazio elkarte**
Barrenkale 12, behe - 20830 Mutriku Tel. 635 748 393
 e-posta aldizkaria@kalaputxi.eus - kalaputxi2001@gmail.com
 web <http://www.kalaputxi.eus> Bloga www.kalaputxi.blogspot.com
 Laguntzaileak **Mutrikuko Udala** eta **Gipuzkoako Foru Aldundia**
 Kolaboratzaileak **Iñigo Andonegi, Josu Larrañaga**.
 Tirada **2.200 ale** Lege Gordailua **SS-787/01** ISSN **1579-4792**
 Inprimategia **EUSKALINPRI** Banaketa **Kalaputxi**

Kalaputxi Herri-Aldizkarixak
 Erakunde hauen diru laguntza jasotzen du:

Mutrikuko Udala

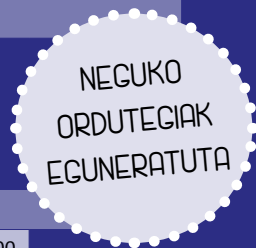

Gipuzkoako Foru Aldundia

astelehenetik ostiralera						
DB03 LEKEITIO-DONOSTIA						
Lekeitio	6:15	9:50	12:50	17:50	20:00	
Ondarroa	6:40	10:15	13:15	18:15	20:25	
Mutriku	6:45	10:20	13:20	18:20	20:30	
Donostia	7:55	11:30	14:30	19:30	---	Unibertsitatetik
DB03 DONOSTIA-LEKEITIO						
Donostia	8:00	11:00	14:30	18:00	20:30	Unibertsitatetik
Mutriku	8:50	11:50	15:25	18:50	21:20	
Lekeitio	9:35	12:35	16:10	19:35	22:05	
DB04 ONDARROA-MALLABIA						
Mutriku	7:15	orduro	20:15	21:25	22:15	22:45
Mendaro	7:50	orduro	20:50	22:05	22:50	22:55
Eibar	8:15	orduro	21:15	22:30	22:45	23:15
Mallabia	8:30	orduro	21:30	22:45	---	---
DB04 MALLABIA-ONDARROA						
Mallabia	6:00	6:45	orduro	20:45	21:25	22:05
Eibar	6:10	7:05	orduro	21:05	21:45	22:15
Mendaro	6:35	7:35	orduro	21:35	22:10	22:30
Mutriku	6:55	7:55	orduro	21:55	22:30	22:40
DB05 MUTRIKU-ZUMAIA						
Mutriku	6:25	9:25	11:25	13:25	16:25	18:25
Deba	6:40	9:40	11:40	13:40	16:40	18:40
Zumaia	7:10	10:10	12:10	14:10	17:10	19:10
DB05 ZUMAIA-MUTRIKU						
Zumaia	8:10	10:10	12:10	15:10	17:10	
Deba	8:40	10:40	12:40	15:40	17:40	
Deba	9:15	11:15	13:15	16:15	18:15	
Mutriku	9:25	11:25	13:25	16:25	18:25	
DB06 ONDARROA-SORALUZE						
Mutriku	8:45	10:45	12:45	14:45	17:45	19:45
Mendaro	9:15	11:15	13:15	15:15	18:15	20:15
Soraluze	9:40	11:40	13:40	15:40	18:40	20:40
DB06 SORALUZE-ONDARROA						
Soraluze	7:40	9:40	11:40	13:40	16:40	18:40
Elgoibar	7:45	9:45	11:45	13:45	16:45	18:45
Mendaro	8:00	10:00	12:00	14:00	17:00	19:00
Mutriku	8:20	10:20	12:20	14:20	17:20	19:20

larunbat, igande eta jai-egunak						
DB03 LEKEITIO-DONOSTIA						
Lekeitio	8:00	12:30	17:00	19:00		
Ondarroa	8:25	12:55	17:25	19:25		
Mutriku	8:30	13:00	17:30	19:30		
Donostia	9:40	14:10	18:40	20:40		
DB03 DONOSTIA-LEKEITIO						
Donostia	10:30	14:30	17:00	20:30	21:00	
Mutriku	11:20	15:20	17:50	21:20	21:50	
Lekeitio	12:05	16:05	18:35	22:05	22:35	
DB04 ONDARROA-MALLABIA						
Mutriku	7:15	8:15	orduro	20:15	21:25	22:15
Mendaro	7:45	8:45	orduro	20:45	22:05	22:20
Eibar	8:10	9:10	orduro	21:10	22:30	22:45
Mallabia	8:25	9:25	orduro	21:25	22:45	---
DB04 MALLABIA-ONDARROA						
Mallabia	6:50	7:45	orduro	21:45	19:45	
Eibar	7:00	8:00	orduro	22:00	20:00	
Mendaro	7:35	8:35	orduro	22:35	20:35	
Mutriku	7:55	8:55	orduro	22:55	20:55	
DB05 MUTRIKU-ZUMAIA						
Mutriku	8:25	10:25	12:25	14:25	16:25	18:25
Deba	8:40	10:40	12:40	14:40	16:40	18:40
Zumaia	9:10	11:10	13:10	15:10	17:10	19:10
DB05 ZUMAIA-MUTRIKU						
Zumaia	9:10	11:10	13:10	15:10	17:10	19:10
Deba	9:40	11:40	13:40	15:40	17:40	19:40
Deba	10:15	12:15	14:15	16:15	18:15	20:15
Mutriku	10:25	12:25	14:25	16:25	18:25	20:25
DB06 ONDARROA-SORALUZE						
Mutriku	9:45	11:45	13:45	17:45	19:45	21:45
Mendaro	10:20	12:20	14:20	18:20	20:20	22:20
Soraluze	10:40	12:40	14:40	18:40	20:40	22:40
DB06 SORALUZE-ONDARROA						
Soraluze	8:40	10:40	12:40	16:40	18:40	20:40
Elgoibar	8:45	10:45	12:45	16:45	18:45	20:45
Mendaro	9:00	12:00	13:00	17:00	19:00	21:00
Mutriku	9:20	12:20	13:20	17:20	19:20	21:20

Bilbo - DEBA - Donostia				Donostia - DEBA - Bilbo			
	Lehena A-O	Lehena L-I	Azkena egunero		Lehena A-O	Lehena L-I	Azkena egunero
Bilbo		7:00	20:00	Donostia	5:50	7:50	20:50
Eibar	6:14	7:14	21:14	Errekalde	5:59	7:59	20:59
Elgoibar	6:24	7:24	21:24	Orio	6:14	8:14	21:14
Mendaro	6:33	7:33	21:33	Zarautz	6:20	8:20	21:20
DEBA	6:44	7:44	21:44	Zumaia	6:29	8:29	21:29
Zumaia	7:00	8:00	22:00	DEBA	6:43	8:43	21:43
Zarautz	7:08	8:08	22:08	Mendaro	6:52	8:52	21:52
Orio	7:15	8:15	22:15	Elgoibar	7:01	9:01	22:01
Errekalde	7:29	9:29	22:29	Eibar	7:11	9:11	22:11
Donostia	7:38	9:38	22:38	Bilbo	8:20	10:20	23:20

ONDARROA - BILBO			BILBO - ONDARROA		
astelehenetik ostiralera			astelehenetik ostiralera		
	lehena	azkena		lehena	azkena
A3916 Ermuatik	5:40	19:40	A3916 Ermuatik	7:10	22:10
Mutrikutik irten: 6:25, 7:25, 15:25			Mutrikuraino: 14:10, 18:10, 20:10		
A3915 Durangotik	6:10	20:10	A3915 Durangotik	7:40	21:40
Ondarroatik Bilbora zuzenean: 6:30; 7:30			jai egunak		
jai egunak			A3916 Ermuatik	8:10	22:10
A3916 Ermuatik	6:40	20:40	A3915 Durangotik	8:40	21:40
A3915 Durangotik	7:10	20:10			

KORRIKAn ere "ahobizi" eta "belarriprest"

KORRIKak Euskaraldiko esperientzia errepikatzeko testuinguru paregabea ematen duela adierazi zuten AEK-ko eta Topaguneko ordezkariak.

Joan den urteko abenduaren 3an amaitu zen Euskaraldiaren lehen esperientzia, baita arrakasta handiz amaitu ere. Horren ondoren, bigarren esperientzia abiatzeko asmoa ere adierazi zuen Euskaltzaleen Topagunea antolatzaileak. Aurretik, baina, 21. KORRIKAn ahobizi eta belarriprest gisa jarduteko deia egin dute Euskaraldiaren eta KORRIKArekin antolatzaileak.

Mertxe Mugika AEKren koordinatzaile nagusiak azpimarratzen duenez «Klika eta inertziak apurtzea eskutik doazen ekintzak dira». Hala mintzatu da. Euskaraldian parte hartu dutenek «euren hizkuntza--praktikak aztertu» eta ohiturak aldatzeko erabakia hartu zutela gogorarazi du.

KORRIKArekin aurreko edizioak irudi esanguratsuak utzi zituen, hala nola Santiago zubiko kilometroa, non elkarrekin agertu ziren erakundeetako eta euskalgintzako ordezkariak. Geroztik, rol eta jarrera berriak sortu dira Euskal Herrian, eta horiek zabaltzeko deia egin da.

Jasone Mendizabal Euskaltzaleen Topaguneko zuzendariak dei egiten die ahobizi eta belarriprest guztiei «euskarazko hizkuntza-praktikak zabaltzen jarraitzeko, aldatutako ohitura horiei eutsi eta euskarazko harremanak zaintzeko». Egunerokoan egin beharreko ariketa horrek testuinguru ezin hobea izango du KORRIKAn, Garestik Gasteiza, apirilaren 4tik 14ra.

Hala, ahobizi eta belarriprest guztiei dei egiten diete ikurrekin eta portaerekin ohitura-aldaketa hori ikusaraztera, «AEK-k aurten egin duen proposamenari jarraituz, Klika egiteko, aldatetako eragiteko, urrats berriak emateko».

AEK eta Topagunea

Kalaputxik irakurleen gutunak plazaratzen ditu. Gutunak izen abizenekin bidali: kalaputxi2001@gmail.com edota aldizkaria@kalaputxi.eus

Kalaputxik ez du bere gain hartzen aldizkarian hirugarrenek adierazitako esan-iritzien erantzukizunik.

MERKATU TXIKIA

ALEMANIERA-ESKOLAK BEHAR DIRA

13 urteko ikasle batek alemaniera ikasten hasteko lehenengo klaseak behar ditu, astelehen arratsaldeetan.

Harremanetan jartzeko: [665746459](tel:665746459)

LANERA AUTOA KONPARTITU NAHI?

Egunero lanera Itziarko poligonora joan behar duen langileak kotxea konpartitu nahi du.

Bi txanda (goiz/arratsalde).

Interesatuak, idatzi: aldizkaria@kalaputxi.eus

TERRENO BAT EROSI NAHI

Baratzatxoa egiteko moduko terreno txikia erosi nahi dut. Gehienez 10.000 euro ordainduko nuke. Ahal dela, aldaparik izan gabe.

Interesatuak, idatzi: aldizkaria@kalaputxi.eus

ZURE MEZUA ESPAZIO HONETAN

AGERTU NAHI BADUZU, IDATZI

HONA: aldizkaria@kalaputxi.eus

IBARPLAS

leihoaren erreferentzia

Itziarko poligonoa, C pabilioia · 20200 ITZIAR · Tel. 943 199236 · www.ibarplas.com · ibarplas@ibarplas.com

hitza

herriaren informazioa
herriaren hizkuntzan
herriaren zerbitzuan

ALAZNE OPTIKA

Jose Mª Altzibar etorbidea 1
Tel. 943 60 31 54 · alazne.optika@gmail.com

EMAKUMEEN NAZIOARTEKO EGUNA INSTITUTUAN

Emakumeen Nazioarteko Egunaren testuinguruan, eremu eta ikuspegi desberdinetatik begiratutako lanketa egin nahi izan dugu aurtengo ikasturtean: herriko emakumeen testigantzak, begirada poetikoaren garrantzia eta gizonen ekarpena egun hauetako aldarrikapenetan.

Mutrikuko emakumeak Institutuan

Askotan esan izan da letra larriz idatzitako historiak ez duela jaso izan mendeetan zehar emakumeek egin izan dituzten hainbat eta hainbat ekarpen. Baina eguneroko historia ere bada, letra xehez idazten dena, bizitzak aurrera egin dezan ezinbestekoa. Eguneroko horretan aurrera egiten diharduten herriko hainbat emakumeren lana ezagutu, aitortu eta eskertu nahi izan dugu oraingoan. *Hesigabezi*ko ikasleen antolakuntzari esker, ekitaldia antolatu eta Institutura gonbidatu ditugu emakumeak.

Guregana hurbildu eta gonbiteari baiezkoa emateagatik, eskertuta, eurekin partekatu nahi izan ditugu bizitzan zehar emakume gisa izan duten ibilbidea, momentu zailen aurrean izandako ausardia, oztopoak, konplizeak, aurrean edo atzean gelditzeko mugari izan dituzten momentuak eta emakume izateagatik ireki edo itxi zaizkien ateak.

Lau egunetan zehar, DBHko ikasle guztiekin egon diren hamasei emakumeren bizipenak eta ekarpenak ezagutzeko aukera izan dugu, une hunkigarri, alai, triste, ereduigarri zein hezigarriak eskainiz.

Denboraren joanean batzuek balioz jantzi dute gutxietsia den zaintza lana, beste batzuk kemena eskatzen duen ardura handiko postuetan jardun dira. Herriko zerbitzu garrantzitsuetan beti adeitasunez hartzen gaituenik ere izan da gure artean. Euskalgintzan, antzerkigintzan eta herrigintzan derrigorra diren irudimenarekin eta umorearekin egin dute hainbatek beraien parte urte luzeetan. Badira, baita ere, gazteari dagokion indarrarekin ekin diotenak lanari; izan ikerkuntza, kirolaren sustapena edo feminismoaren pedagogia. Beraien etorkizuna irudikatu eta hamaika oztoporen gainetik aurrera egiten asmatu dutenak ere ez dira falta izan taldean.

Beraien burua zaintzeaz gain guztiek asmatu dute ingurukoen bizitza errazagoa egiten. Horregatik eta bizi izandakoak gurekin partekatzeagatik, mila esker *Begoña Osari*, *Aintzane Urigueni*, *Arantxa Ugarteri Saioa Elezgarairi*, *Ainhua Mugertzari*, *Udane Mugertzari*, *Idoia Badiolari*, *Maidar Gorritibereari*, *Nerea Arrizabalagari*, *Aurora Ansorregiri*, *Elena Cebriani*, *Malen Aldalurri*, *Andereño Rosaritori*, *Garoa Arizmendiri*, *Amal Ouaardari* eta *Apain Basterretxeari*.

Hitzetik bihotzera

Hitzek gizakion arteko harremanetan, sentsazioetan, pentsamoldeetan duten garrantzia landu ondoren, eta martxoaren 8ko egunerako herriari ere ekarpena egiteko asmoz, hainbat

eta hainbat poeta eta musikariren esaldi iradokitzaile eta sentsibleak jaso nahi izan ditugu, eta herriko gune batzuetan herri-tarrei modu efimeroan eskaini.

Klariona erabiliz, herritarrei pentsatzeko, sentitzeko, iradokitzeko esaldien opariak egin nahi izan zaizkie, emakumeen nazioarteko egunari lotu nahi izan dizkiogun mezuak zabalduz: *"Zaindu maite duzun hori"*, *"Eta nik... txoria nuen maite"* edota *"Billurik gabeko mundo bat sortzen"*.

Mutilak ere lanean

Aipatzekoa da, baita ere, mutilek martxoaren 8an Institutuan egindako lana. Irakasle gizonazkoen laguntzaz, hausnarketara bideratutako hainbat dokumentu ikusi, aztertu eta eztabaidatu dituzte.

Horrez gain, eta eredu bati jarraituz, matxismoaren esanahia, feminismoaren definizioa, gizartean aurkitzen dituzten diskriminazio motak, martxoaren 8a ospatzearen arrazoiak, neska eta mutilen artean aurkitzen ditugun diferentziak edota emakumeek etorkizunean izan ditzaketen zailtasunen inguruan egindako erantzunak jaso eta bideo txikiak sortu dituzte. Web orriara noiz igoko dituzten zain gelditzen gara!

Uzuri ELGOIBAR - DEBA
RPS 183/12 optika audio

DEBA, Ostolaza 7 - Tel. 943 19 21 92
ELGOIBAR, San Frantzisko 21 - Tel. 943740359

MUTRIKUKO TANATORIOA Ntra. Sra. de Begoña
EHORZKETA

Iriagirre z/g

Tel.: 646 351 352 - 943 60 47 78
943 20 10 95 (24 ordu)

COSME DAMIAN TXURRUKAREN ESTATUA ERE MARTXOAREN 8AREKIN BAT

Martxoaren 8ko Emakumeen Nazioarteko Egunaren testuinguruan, eta EMaren izenean, esku hartze artistiko bat burutu da goiko plazan, herriko erreferente esanguratsua den Txurrukaren estatua oinarritzat hartuz eta espazio publikoa, politikoa eta sinbolikoa martxoaren 8ko aldarrikapenekin bat eginez

Cosme Damian Txurruka pertsonaiaren aldarte ilustratua azpimarratzea izan da asmoa, giza eskubideen aldarrikapenaren eta emakumeen eskubideen defentsaren sinbolo bilakatuz. Horretarako, hizkuntza artistikoaren begirada kritiko zein estetikoak erabiliz sentsibiltate berriak piztu nahi izan dira, eraldaketarako arteak duen eraginkortasunaz baliatuz.

MUTRIKUAR PIANOJOLEAK ANDOAINEN

Otsailaren 16 eta 17ko asteburuan Mutrikuko Udal Musika Eskolako lau ikasle aritu ziren Andoaingo Piano Jaialdian zilarrezko hiru domina eta urrezko domina bat lortuz. Larunbatean Ainhoa Torres ikaasleak "Estudio, Op. 100" jo zuen eta igandean beste hiru ikaslek: Ane Benitezek "Carnaval in Rio", Eider Esnaolak "Sophisticates Tango" eta Jon Galarragak "Sarabande". Zorionak lau pianojole gazteei eta beraien irakasle eta laguntzaile den Aintzane Basterretxeari.

ERRENTA AITORPENA EUSKARAZ

Apirilean 2018 urteari dagokion Errenta kanpaina hasiko du Aldundiak. Kanpaina horretan gure diru-kontuak berdinduko ditugu Ogasunarekin, eta batzuk poztu eta beste batzuk tristetu egingo dira, aitorpena kobratzera edo ordaintzera aterata.

Baina diru kontuez gain, hizkuntza kontua ere badugu jokoan kanpaina horretan. Izan ere, errenta-aitorpena euskaraz edo gaztelaraz aurkez daiteke, aitortzaileak hizkuntza aukeratuta. Azken urteetan gero eta gehiago dira aitorpena euskaraz aurkezten duten mutrikuarak: 2010 urtean 445 aitorpen aurkeztu ziren euskaraz Mutriku; 2018 urtean, 790 (%28,8). Hala ere, oraindik ere mutrikuarrek 1951 aitorpen (%72,2) gaztelaraz aurkezten dute, batzuetan norbera konturatu gabe, hirugarren batek egiten diolako tramitea (haziendako langilea dela, aholkularia dela, lagun bat dela...).

Mutriku herri euskalduna izanik eta herritarren ehuneko handi batek euskaraz bizi dela aitortuta, errenta aitorpena aurkezteko garaian ez da euskaraz jokatzeko.

Ea 2019ko errenta kanpainak zer ematen duen. Kalaputxik emango du horren berri datuak eskuratzen dituenengan. Bitartean, guk errenta aitorpena ere, euskaraz.

RAIKETAK S.L.
SAGARMIÑA

Hondartza 3-4, behea
31 postakutxa
20820 DEBA
Tel. eta faxa: 943 192 249
Mob. 629 639 685
629 641 940
sagarmina@sagarmina.com
www.sagarmina.com

OPORRAK BAKEAN, SAHARATIK EUSKAL HERRIRA

‘Orain bi familia ditut’, da aurtengo leloa.

10 eta 12 urte bitarteko Saharako haurrak udan etxean har-tzeko deia luzatu du Oporrak Bakean programak. 2019rako programa martxan jarri dute jada, eta leloa ere aurkeztu dute. Programan parte hartu duten Saharako haurren eta horien Euskal Herriko harrera familien sentimendua bildu dute aurtengoan: Orain bi familia ditut; bat Saharan eta bestea Euskal Herrian. Bi hilabetetako egonaldiak laguntza handia ematen die Saharako haurrei: “Desertuko baldintza gogorretatik aldendu daitezke”. Interesatuta dauden familiek oporrabakean@gmail.com helbidera mezu bat idatzi dezakete, edo Gipuzkoako ordezkariatzara, 696014786 telefono zenbakira deitu.

AURTENGO BERDELA AIPAMENA, GAZTETXEARI

Aurreko urtean abiatutako prozedurari jarraituz, aurtengoan ere herritarrek izan dute Berdel Jairen inguruan ematen den Mutrikuko Berdela Aipamena nori eman erabakitzeko modua. Urtarrilean herritarrek egindako proposamenak kontuan hartuta, aurrera egin zuten bost hautagaien artean martxoaren 5era arte bozkatu ahal izanda, Mutrikuko Gaztetxea izan zen bozka gehien jaso zuena (93, bozken %35). Hortaz, 2019ko Berdel Aipamena Mutrikuko Gaztetxeari emango zaio. Gogoratu, Berdel Aipamenak Mutrikuren onerako lan egiten duten pertsona, elkarte zein erakundeei esker ona adierazten diela herri osoaren izenean. Gaztetxearen kasuan, hautagai izateko proposamenean adierazten zenez, herrian ekintzak, kontzertuak, hitzaldiak eta beste hainbat ekimen antolatzen dituzte, herritar guztien eta batez ere gazteen gozamenen-

ENARENTZAKO HABIAK PREST

Kalaputxik udazkenean argitara eman zuen Aitor Urreisti “Kakatz”k ezagutarazteko emandako mezua, hain zuzen ere, eraikinetan enarek egiten zituzten habiak ez apurtzeko eskatzen zuena. Udaberriaren atarian, enarak gurera etorri-garaiez, Aitorren ekimenez eta Mutrikuko Udalaren laguntzarekin egurrezko hainbat habia ipini dituzte herrian zehar enarek eta atek eta beste txoriek habiak modu lasaian ipini ahal izateko. Hala ere, udazkeneko Aitorren mezua gogoratuta, gure eraikinetako teilatu-hegaletan edo balkoi-hegaletan enarek edo beste txoriek habiak egiten badituzte, ez ditzagun apurtu, naturaren zikloan horiek ere bere lekua dutelako eta, zoritxarrez, txoriek egingo duten lan ona guk ez dugulako egingo.

rako. Gainera, modu aktiboan diharduten gazte asanbladak, asanblada kulturalak eta haur eta guraso asanbladak herriari halako bizitasun eder bat ematen diote. Berdel Aipamena emateko ekitaldia martxoaren 29an izango da, ostirala, arratsaldeko 7etan udaletxeko Bilkura Aretoan.

MUTRIKUKO
BERDEL JAIA

ANTIGIMNASIA, FISIOTERAPIA, PILATES, ERREHABILITAZIOA,
HIPOPRESTIBOAK, DIATERMIA (MEDESTEC)
hipopresiboan talde berriak

San Agustín 10, behea · 943603655 · islada@islada.org

ARRIETA
AUTOZERBITZUA

Aliprox

J.M. Altzibar etorbidea · 943 60 31 01

EUSKAL KOSTALDEKO GEOPARKEAK UNESCOREN AZTERKETA GAINDITZEA LORTU DU

Euskal Kostaldeko Geoparkeak beste lau urtez, 2022. urtera arte, UNESCOren Munduko Geoparke izendapenari eutsiko dio. Kalifikaziorik altuenarekin gainditu du azterketa, "Green Card" edo Txartel Berdearekin; ikerketa zientifikoaren, kontserbazioaren, hezkuntzaren eta natura-turismoaren alorrean Geoparkeak egindako lana eta bilakaera aztertu dute adituek.

UNESCOko adituen azterketa 2018ko uztailaren 10etik 12ra bitartean egin zen. Irlandako Copper Coast Geoparkeko zuzendari Mike Sweeney eta Japoniako Unzen Volcano Geoparkeko zuzendariorde Marekazu Ohno izan ziren Geoparkearen azken lau urteotako kudeaketa eta aurrerapausoak aztertzeko ardura izan zuten bi ebaluatzaileak. Hiru egunez agenda bete-betearekin Euskal Kostaldeko Geoparkeko interesgune nagusiak bisitatu zituzten eta hainbat eragile eta

erakunderen ordezkariekin elkartu ziren.

UNESCOko bi ebaluatzaileek "oso positibotzat" jo zuten Geoparkea egiten ari den lana bertako ondare geologikoaren zabalkundea eta kontserbazioa sustatzeko, bertako kultura-ri eta historiari lotua, baita erakunde ezberdinen eta eragile publiko eta pribatuen arteko lankidetzat estua ere.

2010az geroztik Europako eta Munduko Geoparkeen Sareko kidea da. Halaber, 2015ean, Geoparkeak gordetzen duen ondare natural eta kultural oparoak errekonozimendu garrantzitsua eskuratu zuen, UNESCOren Munduko Geoparke izendapena, nazioarte mailako proiektzioa areagotuz.

Sarean dauden geoparke guztiek, lau urtetik behin, errealiza prozesu zorrotza igaro behar dute irizpide eta parametro egokiarekin lan egiten dutela ziurtatzeko, besteak beste, garapen iraunkorrari dagokionean edota balio geologiko eta kulturalen gizartratze eta kontserbazioari dagokionean.

Geoparkea

Euskal Kostaldea - Costa Vasca

MIKROIPUIN LEHIAKETA MARTXAN DA

Apirilaren 8ra arte zabalik izango da Ziriako Andonegi mikroipuin lehiaketara lanak aurkezteko epea. Mutrikuko Udaleko Kultura sailak antolatutako lehiaketa honetan nahi duten guztiek har dezakete parte gai librean ehun hitzeko lanak eginda. Lan onenentzako sariak hauek izango dira: 18 urtetik gorako arteko lan onenari 500 euro; mutrikuarren arteko lan onenari, 200 euro; eta 18 urtetik beherako arteko lan onenari, 200 euro.

Lanak aurkezteko bi modu izango dira:

a) Posta arruntez, **Mutrikuko Udala-Kultura Batzordea**, **Txurruka plaza z/g, 20830 Mutriku** helbidera bidalita. Idazlanak izenburua eta egilearen ezizena izango ditu agerian, eta ezin izango da egilearen izenik aipatu. Idazlanarekin batera, gutun-azal itxi baten barruan, idazlanaren izenburua eta ezizenarekin batera, egilearen datu pertsonalak agertuko dira (izen-abizenak, adina, helbidea, posta elektronikoa, telefona, sinadura eta nortasun agiriaren kopia).

b) Posta elektronikoz: **kultura@mutriku.net** helbidera idatzita. Bidaltzen den mezuari bi fitxategi erantsiko zaizkio: Batean, idazlana goitizenez sinatuta; bestean, egilearen datu

guztiak, nortasun agiria barne.

Gogoratu, iaz h, gazteen mailan elduen mailan Leioako Igor Mercado Azkuenaga, gazteen mailan Maialen de Abajo Elorriaga, eta mutrikuarren artean Asier Juaristi Iparragirre izan zirela sarituak.

Hortaz, oraindik ere garaiz dabilta ideiak hartu eta horiek paperean idaztea gustuko dutenek. 100 hitz.

ZIRIAKO ANDONEGI LEHIAKETA 2019

MIKROIPUINAK

• 100 hitz gehienez • euskaraz •
• gai librean • apirilaren 8rako •
• info+: www.mutriku.eus •

Pol. ANTZOMENDI - Galdona bidea
MUTRIKU ☎ **943 60 31 86**

gorritxuautoak@hotmail.com

APALLU ITURGINTZA

Telf.: 600 316 381 - 943 02 98 61
San Agustín, 3 - Mutriku

apallu@apallu.es

www.apallu.es

KLIKA KORRIKA

**Data seinalatua, nahi eta nahi ez,
apirilaren 4tik 14rako, agendan
gordetzeko modukoa.**

Apirilaren 4an abiatuko da Garestik 21. **KORRIKA** eta zortzi egun beranduago, apirilaren 12an, gurean izango dugu, Mutriku, Ondarrutik etorrira, eta Kalbaixon gora eramango dugu lekukoa Mendaro aldera, goizeko bost eta erdietan.

Nolanahi ere, ondo prestatutako jendea beharko dugu oraingoan baina, zalantzarik ez izan, lortzea ez da zaila izango.

Eta bitartean zereginik badago. Otsailaren amaieran ekin zion Mutrikuko **KORRIKA** batzordeak antolaketari. Denbora honetan zehar ikastetxeen parte hartze oinarritzkoarekin **KORRIKA TXIKIAK** badu eguna: apirilaren 11.

KORRIKA guztietan bezala, kulturak ere izango du bere lekua, zenbait ekitaldi zehaztekoan badira ere, apirilaren 7ko Laburbira ezin izango dugu ahaztu. Euskal Herrian ekoizten diren film laburren emanaldia, ZineForum taldeak eta Kalaputxik antolatutakoa. Ahaztu ezinezko beste kontua, berriz, **KORRIKA** materialaren salmenta. Martxoak 22-23ko asteburuan eta 29-30koan, mahaia jarriko dira edizio honetako kamisetak, poltsak, bixerak... eta guztiak erosteko.

Herriko merkataritzak ere izan du orain arte bere lekua, eta aurtengoan ere ez du hutsik egingo, herriko establezimendu guztietan, **KORRIKA** kaxak jarriko dira herritarrek euren borondatea emateko.

Kilometro gutxitxo hainbeste parte hartzaileentzat, beraz, bakoitza bospasei talderen artean banatu behar, eta aurreko edizioan parte hartu zutenak gogoratzea gaizki ez: Sorginerreka eskalada taldea, Arraun taldea, Mutriku FT, Burumendi Mendi elkarte, Atxukale Txirrindu taldea, Danok Bat Pelota elkar-
tea, Rugby taldea, Erraldioen Konpartsa, Gaztetxea,

Athletic Peña, Kardala Institutua, Arbe Hotela, MRK, EHBildu, Musika Banda, Arte Eskola, Gure Ametsa Dantza Taldea, MUBAE (baserritarrak), EMA (emakumeak), EAJ, Udala, Presoen aldeko mugimendua, Bertso Eskola, Goizeko Izarra Antzerki Taldea, Gure Esku Dago, Anaiarte Biltokia, BERTAN elkarte, Samielako guraso elkarte, Samiela ikastetxea, Goizeko Izarra ikastola, Saturran guraso elkarte, Institutuko ikasleak, Institutuko langileak, Idurre guraso elkarte, Txalaparta kafetegia, Natur taldea, Berdeak+Independenteak, Zine Forum taldea, Kalaputxi, Bai Txo, Txantxangorri, Zabel Eskulan taldea, Sokatira taldea eta HITZA.

Zerrenda luzea izanik ere, Korrikan tokia izango dute nahi duten guztiek. Oraingoz, Errealaren Lagunak eta TranpanBehera Inertzi taldekoak izena emana dute. Saltaka egin nahi ez duenak ere parte har dezake, dirulaguntza bat emanez.

**Hasi prestatzen,
gero eta gutxiago falta da eta!**

LEA-ARTIBAI

Hileta zerbitzuak - Beilatokia

MUTRIKU Tel.: 943 60 41 20

ONDARROA: Arta Bide, 24 - Tel.: 946 830 960
Mug: 659 879 268

Tel.
943 60 32 56
MUTRIKU

MARIA LUISA SIERRA PASCAL

gerrak eten zuen haurtzaroa

Bederatzi urte zituela, Espainiako gerra zibila tarteko, alde egin behar izan zuen gurasoekin Mutrikutik Frantziako hego-ekialdera. Han emaztea eta seme-alabak utzita, Kataluniara alde egin zuen aitak, oraindik errepublikarren eskuetan zegoela. Urtebete igaro ondoren, Mutrikura bueltatzeko aukera izan zuten, baina aitarik gabe. Gerra bukatzean, aita Frantziara ihes egitera behartua egon zen, eta bertan aurkitu zuen heriotza.

Maria Luisak hamalau urte betetzean Doneztebeko osaben etxera joan zen bizitzera, bizitza bere kabuz aurrera ateratzeko gai izan zen arte, eta orduan Mutrikura bueltatu zen. Harrezkero, laurogeita hamabi urte laster beteko dituen emakume honek, gure artean bizi izan da.

Kontatuko al diguzu zure gurasoen nondik norakoak?

Nire aita Tomas Augusto Sierra Arana zen, Nafarroako Lizarran jaioa, irakasle-ikasketak egin zituen, eta maisu-plaza Bidasoa-garaiko Beintza-Labaien herrian eman zioten. Han lanean ari zela ezagutu zuen Donezteben bizi eta nire ama izango zen Eugenia Pascal Elordi.

Ezkundu zirenean, herri handiago baterako destinoa eskatu zuen aitak, eta Mutriku izan zuten bizileku berria. Hemen jaio ginen ni eta, bi urte gazteago zen nire anaia Jose Angel. Udaletxeko sarreraren ezkerretara zegoen gelan irakasten zien aitak mutilei, eta neskek eskuin aldekoan izaten genituen klaseak.

Jose Angel anaia eta Maria Luisa

eraman gintuzten, afaltzen eman, eta bertan igaro genuen guztiok gaua.

Hurrengo egunean ogitartekoak hartu, eta trenez bideratu gintuzten Frantziako hego-ekialdera. Gure finkalekua *Cavaillon* herria izan zen *Vaucluse* departamenduan, *Avignon* hiritik hurbil. Hara iritsita, gizon frantziar eta emakume espainiar baten ardurapean zegoen ostatuan eman ziguten ostatu, alabarekin joana zen hondarribitar emakume batekin batera.

Gurekin egon zen aita, Frantziar jarraituz gero desertoretzat hartua izango zela esan ziotenera arte; orduan, Kataluniara joatea erabaki zuen. Han maisu-lanetan aritu zen *Balsareny* eta *Puigreig* Bartzelona probintziako iparraldean kokatutako herrietan.

Nire nebak zazpi urte eta nik bederatzi genituen, beraz, eskolara joaten hasi ginen, eta Justine Gregoire irakasleak maitasunezko harrera eskaini zigun, bere familiarekin batera txangoak egitera eramaterainokoa. Esan behar, frantziar hizkuntza ondo menperatzera iritsi ginela.

Ostatuan gure amak josten zekiela jakin zutenean, jabeak bezeroak lortu zizkion, eta, horrela, sos batzuk egiteko aukera ere izan genuen. Urte bete egin genuen bertan, eta oso ondo artatuak izan ginen.

Eta berriro Mutrikura?

Bai. Bere osaba Josek eta izeba Mariak hazi zuten gure aita, haurrik ez zutelako izan. Osaba hiltzean, izeba Maria, ordurako jubilatua, gurekin bizitzera etorri zen Mutrikura. Guk alde egitean, bera gelditu zen etxea zaintzen, laguntzen zioten senar-emazte batzuekin, beraz, gure kokaleku naturala genuen. Aita zen falta genuena.

1936ko gerrak nola eragin zion zure familiari?

Nire aita errepublikazalea zen, partiduan afiliatua, eta Loretzu taberna gainean zuten lan-gunea eta aise-lekua. Zetorren egoera larria aurreikusi, eta gau baten, maletak eginda, kai aldera jaitsi ginen, Montserratren arrain-ontzian ontziratu, eta itsasora egin genuen. Ontzia pertsonen betea zen, eta gauzekin behar adina jabetu ez arren, konturatu nintzen zerbaiten beldur ginela, zeren zigarro bat piztu zuen gizonezko bati, atzen zezala agindu zioten, inork ikus ez gintzan. Hendaiara sartzeko, itsas-kanpotik bidea eginda hurbildu ginen, ordurako Franco-ren tropak Donostian zirelako. Inguruko herrietako jendea aurkitu genuen bertan, gu bezala, errefuxiatu gisan.

Nolako izan zen zuen bizitza Frantzian?

Harrera ona izan genuen frantziar gobernuaren aldetik. Oihalez banandutako ohez beteta zegoen frontoi batera

ASTIGARRAGA ANAIK, S.L.U

ERAIKETAK

Tel.: 943 60 40 86 / 667 411 938

e-mail: astigarragamutriku@outlook.es

Txurruka Tteak., 28 behea - 20830 Mutriku (Gipuzkoa)

txirritxa
.com

SAR ZAITEZ GURE WEB ORRIAN ETA AURKI EZAZU PROMOZIO BEREZIAK!

Tel. 946 832 600

Gardotza Industrialdea, 3 > 48710 Berriatua > Bizkaia

Etxera itzultzeak ez zigun arazo berezirik sortu. Gure ama jostun bezala aritzen zen, etxe alboan, Goiko Plazan zegoen jostundegitik ematen zioten lanarekin. Gu, anai-arrebok, herriko beste haurren antzera, eskolara joaten ginen.

Aitaren berririk izaten al zenuten?

Gerra bukatze aldera, ihes egin zuen Frantziara Suitzako muga ingurura, eta atzerriko langile batailoi baten aritu. Gurutze Gorriaren bidez jasotzen genituen bere kartak, baina, tamalez, 1942an jaso genuena ez zen izan bere eskutik bidalia, frantziar kontsulatutik baizik: istripu baten etorri zitzaion heriotza. *Cavaillon*-en agur egin genion unetik ez genuen gehiago ikusi. Heriotza-agiriarekin batera berak zeraman lau gauza jaso genituen, tartean, karta eta argazki batzuk, euren artean nire jaunartzeko argazkia.

Haur izatetik nerabezaro-gaztarora. Nola joan zitzaizun ibilbide hori?

Hamalau urte bete nituenean, eskola utzi, eta Doneztebera, bere herrira, bidali ninduen amak, bere anaia, osaba Juanitoren etxera. Txarkuteria bat zuen, baita fruta salmenta ere, beraz, egin ahal nituen lanetan laguntzen nion, eta denborarekin txorizoak egiten ikasi nuen. Hemezortzi urte betetzean, nola amarekin josteta kontuan zerbait jarduna nintzen, Irunera bidali ninduen beste anaia baten etxera (honek bi txarkuteria zeukan), akademia baten jantzigintzan ikas nezan. Sei hilabete egin nituen han, eta irakasten jarduteko tituluaren jabe egin nintzen.

Titulua eskuetan nuela bueltatu nintzen Mutrikura, eta akademia bat jarri nuen abian. Emakumezko ugari etortzen zitzaidan ikastera, eta horretara dedikatu nintzen, Joseba Lekube, nire senarra izango zena, ezagutu eta ezkondu ginen arte. Orduan, etxeko lanetara eta umeak zaintzera jarri nintzen.

Zure anaiaren ibilbideak nondik jarraitu zuen?

Jose Angelek ere hamalau urte arte jarraitu zuen eskolan, eta hurrengo urte batzuetan Samikollako guraize-fabrika egin zuen lan, Correos-en oposaketak egiteko aukera izan, eta gaitz zela lortu zuen arte. Donostian jarri zuten lanean, eta bertara joan zen bizitzera. Beranduago, nola euskara, gaztelania eta frantsesa zekizkien, Kutxan lanean hasia lortu zuen. Ezkondu eta bi seme izan zituen.

Gerora izan al duzu kontakturik *Cavaillon*-go inorekin?

Ez naiz alde hartara inoiz joan, baina maisu izan nuen Justine Gregoire bere emaztearekin etorri zitzaigun behin bisitan, senarra eta haurrak ezagutu nahi zituela-eta. Autokarabanan egin zuten bidaia, eta egun batzuk pasatu zituzten hemen. Izugarri gustatu zitzaion herria eta baita bertako bizitza ere. Hainbeste, non bere arreba eta senarra etorri zitzaizkigun beste okasio baten, hark kontutakoak bertatik ezagutu nahian.

Justinek binetak ere margotzen zituen, eta bere lanen liburuak askotan bidaltzen zizkigun.

Maria Luisa Sierra

Ama Eugenia eta aita Tomas

Restaurante
Azken Etxe

egurrezko labean egindako pizzak
italiar sukaldeko zapore guztiak

parrilladak · ospakizunak
(ezkontzak, familia · bazkariak, taldeentzako menu bereziak...)

asteazken
iluntzetik
igande
gauera arte

943 60 34 39 · 636 386 016 · ristorante.azkenetxe@gmail.com · Kalbario gaina, Mutriku

ERAIKUNTZAK

OLATZ, S.L.

Igeltseritza orokorrean, Txalet, Erreforma...

Tel. 943 60 44 10 / 670 41 42 23 - 24

Olatz Auzoa, Urrestieta Baserria - 20830 Mutriku (Gipuzkoa)

.....1944 urtean sortu zenetik, mutrikuar gazteria kirolera bideratzen.....

75. URTEURRENEKO EKITALDIAK

*MUTRIKU FUTBOL TALDEAK atsegin
handiz gonbidatzen zaituzte
herritar guztiok 75. urteurreneko
ekitaldietan parte hartzera.*

MARTXOA

18, astelehena
Errealaren entrenamendu Saioa
San Miguel futbol zelaian

MAIATZA

24, ostirala
Mahai ingurua:
Gaur egungo futbola

25, larunbata
Beteranoen partida:
MUTRIKU FT – ERREALA

26, igandea
Emakumeen triangeluarra:
MUTRIKU FT – EIBAR – ERREALA

28tik Aurrera
75. urteurreneko ERAKUSKETA

30, osteguna
Gogoetarako elkarriketa:
Dena ere ez da futbola.

EKAINA

1, larunbata
Derbia berrituta:
MUTRIKU FT – AURRERA

8, larunbata
Antzerki Saioa: Jokoz kanpo.

22, larunbata
HERRI JAIA

MALENETARAKO
75. urteurreneko liburua

MARTXOA

inauteri garaia

Martxa onarekin (inauteriak...) hasi zaigu martxoa. Iritsi zaigu hirugarren hilabetea, eta hemen da hirugarren ilargi betea ere. Garai berezia nekazarientzat; hala dioskue behintzat, hilabete izen honen zenbait formek. Hasieran esan nizuen bezalaxe, hilabeteen euskal izen asko landa munduari lotuta daude, eta haxe da adibide garbienetako bat.

Berezitasun gisa gainera, inauteri garaia izanik, "inauteri" hitza- ren esanahia argituko dugu *Kalaputxiren* zenbaki honetan. Ikusiko duzu nola dagoen guztia lotuta.

Lehenik, ordea, aurrekoetan bezalaxe, hilabete honi deitzeko zenbait era ikusiko ditugu: martxoa, martia (B), marsoa (G,N), epaila (B), epaiaroa, (h)ostaroa (Z)...

Martxoa: Zenbait adituren ustez, latineko *Martius* hitzetik omen dator; guretzat "martitz" edo "marte" izango litzatekeena ("martitzena", asteko bigarren eguna ere hortik dator). Gerraren jainkoa zen erromatarrentzat Marte, eta beraien egutegian, urtea hilabete honetan hasten zen, 10 hilabeteko urtea zuten garaian. "Udaberriko indar berri eta gihartsuen adorea seinalatu nahi omen zuen hilabeteari emandako izenak". Esandakoetatik datoz martia eta marsoa aldaerak ere.

Epaila: "Epai+ila" izango litzateke. "Epai" hitzak inausi edo moztu esan nahi du. Erraz ikus liteke, beraz, "Epai" hitza eta "eba(g)" (bizkaieraz, "ebaki" esateko era) hitza elkarrengandik ez daudela hain urrun. Zuhaitzak inautesteko garaia da. "Epaiaro" hitzak ere "Epaila"-ren antzeko esanahia du. Kasu honetan aldatzen dena, "(h)ila" izan beharrean "aroa" (garaia edo sasoi) agertzen zaigula.

(H)ostaroa: Zuberoan erabiltzen den forma da, eta "hosto+aro" izango litzateke. Biluztutako zuhaitzei hostoak ateratzen hasten zaizkie udaberrian; natura esnatzen edo berpizten, eta landareak loratzen hasten dira garai honetan.

Eta Mutrikun, zela esaten zeuen? Ba, itxuraz, forma zaharretako bat "martixa" ei da.

Horiek aipatuta, goazen "inauteri" hitzak atzean gordeta duena azaleratzera.

Inauteri/ihauteri edo aratuste izenak dira entzutetsuenak. Baita "karnabalak" ere, baina azken hitz horrek (gutartua dugun arren), ez du euskal jatorria.

Inauteri (ihauteri aldaera da): inautesteko garaia da, "epaiaroa" bezalaxe. Urte sasoi honetan zomorroak zuhaitz edo landa-

reetara hurbiltzen dira, uza berri bila. Nekazariei, ordea, ez zaie hori komeni, uza hondatzen baitiete. Hortaz, zuhaitzak kimatu/inausi egiten dituzte, zomorroak (edo mozorroak) ez hurbiltzeko. Inauteri jaiek, era batera edo bestera, hori sinbolizatzen dute. Esaterako, joaldunek, joareekin zarata eginez eta eskuan duten zaldi buztan antzeko horrekin, sinbolikoki, zomorroak (beraientzat, gaizkia edo espiritu txarrak) uxatzea lortzen dute.

Karnabal: "carne" hitzetik datorrela esan genezake, aratuste "haragi" hitzetik etor litekeen bezalaxe. Aratuste "haragi+huts" edo "haragi+uzte" loturatik etor litekeela diote askok. Kasu horretan, erlijioarekin izango luke zerikusia; garizumarekin/berrogeialdiarekin. Erlijio-ohitura horren arabera, inauterietan bai, baina ostean (40 egun inguruz), haragirik ezin da jan.

"Aratuste" (edo "Haratuzte", beste era batera) horrek erlijioarekin eta beraz haragiarekin zerikusirik ez duela dioenik ere bada; hau da, hitza arkaikoagoa dela dioena. Hain zuzen ere, "harazu" hitzak bizkaieraz, inausitako zuhaitzak landatzea esan nahi duela dio Urbeltz antropologo eta folkloristak. Egia esan, "haraztutea" eta "haratuztea" ere, ez daude elkarrengandik hain urrun.

Orain, atera ditzala bakoitzak bere ondorioak.

Ibon Aginaga Imaz

Camping
Galdona
JATETXE ETA ERRETEGIA
Galdona Baserria
Tel. 943 60 35 09 MUTRIKU

eguneko menua
daukagu

Jon naberan
DISEINU eta BERRIKUNTZAK, s.l.
Telf. 685 731 969

SALTO!

euskal kulturaren oinarritutako topaketak

Udalerri euskaldunetako gazteak euskararen inguruan sensibilizatzeko, kontzientziazteko eta eragile aktibo bihurtzeko asmoz antolatu ditu topaketa hauek UEMAk, Usurbilgo, Oiartzungo, Berako eta Arantzako udalen laguntzarekin.

Ekainaren 26tik 30era izango dira topaketak, Usurbildik Aran-tzara, eta izena emateko epea zabalik dago, martxoaren 31 arte.

Herritarren kontzientziazioa eta sensibilizazioa da UEMaren ildo nagusietako bat azken urteotan. Horren baitan, euskararen arnaguneei buruzko hezkuntza proiektua sortu zuen UEMAk duela bi urte, eta azken ikasturteetan UEMako herrietako ikastetxe guztietan aritu dira lanean UEMako teknikariak, Haur Hezkuntzako, DBHko eta Batxilergoko ikasleekin. Ikasleen artean hizkuntza ekologiaren diskurtsoa zabaltzea eta arnaguneen garrantzia nabarmentzea da proiektuaren helburua, gazteei euskararen normalizazio prozesuan duten garrantzia ikusarazteaz gain.

Proiektua bere osotasunean garatzeko, eta hezkuntza arautuaren mugak gainditu nahian, Salto Gazte Topaketak eta udalekuak antolatu izan ditu UEMAk aurreko bi urteotan, udalerri euskaldunetako gazteek elkar ezagutzeko eta beraien artean euskara oinarri hartuta saretzeko.

Inertziatik kontzientziarako saltoa

UEMAko lehendakari Josu Labakak nabarmendu duen moduan, "azken batean, euskaraz bizi diren gazteek inertziatik kontzientziarako saltoa ematea eta horrekin efektu biderkatzailea sortzea da helburua, euskararen lurgunea hedatzen jarraitzeko. Aisialdiarekin eta euskal kulturarekin lotutako egitarau erakar-garriarekin, gazteak gaiaren inguruan sensibilizatuta, ahaldundze kolektiborako urratsa eman nahi da udaleku hauekin".

Gazteen artean euskararen ezagutzak gora egin arren erabileran eta kontzientziazioan eragitea oraindik ere ezinbestekoa dela iritzita, hainbat udalek ere berariaz lagundu dute ekimen hau, herriko elkarteetan eta eskolen artean ekimenari buruzko informazioa zabalduz. Usurbilgo, Oiartzungo, Berako eta Arantzako udalek, berriz, herriaren baliabideak ere jarriko dituzte topaketak eduki eta azpiegitura aldetik laguntzeko.

Euskal kultura oinarri duen eskaintza

"Argi daukagu euskal kulturaren oinarritutako eskaintza ezinbestekoa dela herritarrentzat zein bisitarientzat, udalerri euskaldunak gure nortasunari eutsiz eta gure nortasuna nabarmenduz garatzeko, euskal kulturaren eta euskararen inguruko eskaintzarekin".

Topaketa ibiltariak Usurbildik Arantzara

Usurbildik Arantzara izango dira udalerri euskaldunetako gazteentzako topaketak. Batetik besterako bidea egingo dute gazteek, begiraleekin batera.

Noiz

- Ekainak 26, asteazkena: Usurbil-Oiartzun. Harria Hitz ibilbidea.
- Ekainak 27, osteguna: Oiartzun-Bera.
- Ekainak 28, ostirala: Bera-Arantza.
- Ekainak 29, larunbata: Arantza.
- Ekainak 30, igandea: Arantza.

Norentzat dira: adina

Udalerri euskaldunetako DBH3ko, DBH4ko eta Batxilergoko 1. eta 2. mailako ikasleentzat.

Udalerri euskaldunak izendatzen dira euskararen indizea (euskaldunak+(ia eusk./2) %70etik gora duten udalerriak.

Izena emateko epea eta modua

- Izena emateko epea zabalik dago martxoaren 31ra arte.
- Horretarako, hezkuntza@uema.eus helbidera idaztea edota 943816699 telefonora deitzea (astelehenetik ostiralera, 08:00etatik 15:00etara) nahikoa izango da.

Prezioa

89 euro ordaindu beharko du gazte bakoitzak.

Info + izena ematea:
www.uema.eus

@UEMA_eus

ARNOKO KURUTZIA, ASPALDIKO “IKURRA”

“Arno” entzun eta gutako gehixenoi bertako kurutzia etortzen zaku gogora. Baiña, noizkua da Arnoko kurutzia? Ez deu ematen atzo goizekua, izan ere mutrikuarrok aspalditxik euki deu kurutze hori ahotan: olerkixak dirala, kantia dala... Izen bereko barkua ere egon zan.

Lehelengo kurutzia

Leon XIII.a aitxa santuak, XIX. gizaldiko azken urtietan, mendirik altuenetan kurutziak jartzeko gomendixua eman zonan. Kristauen ikur harekin ospatu nahi zan XX. gizaldixaren hasieria.

Euskal Herri luze-zabalian hainbat kurutze jarri ziran orduan mendi gaillurretan. Ezagunena, biharbada, Bizkaixak eta Arabak bat egitxen deuen Gorbeia mendikua.

1900. urteko abenduaren 29xan illuntzeko zazpiretan batu zan udalbatza, Domingo Gantxegi alkatia buru zala. Mutrikun bikarixu lanetan ziharduan Miguel Etxeberriak bialdutako idatzixa irakurri zeuen: *“invitando al Ayuntamiento a la Misa Solemne que principiará a las doce de la noche del día 31 de Diciembre y el 1º de Enero de 1901 después de reserva a la bendición y colocación de la Cruz Conmemorativa de la entrada del siglo XX que se irá procesionalmente”*.

Ondoren, alkatiak Arno mendixan kurutzia jartzia proposatu zonan: *“Por el mismo motivo del siglo XX propone el Sr Presidente la colocación de una Cruz en la punta de Arno y el Ayuntamiento acuerda su conformidad”*. Domingo Gantxegi alkatia (Bergara, 1864), Luis Peña Gantxegi (Oñati, 1926-2009) arkitekto ezagunaren aitxona izan zan.

Badakigu 1901eko otsailaren 9rako jarritxa zauala kurutzia Arnon. Olaberrieta bailerako Erdikua baserriko Frantzisko Agirrezabalak eruan zonan kurutzia tontorreraiño: *“se extienda el correspondiente libramiento a favor de Francisco Agirrezabala, 150 pts, por la conducción de la Cruz a Arno”*.

1930. urteko apirillian tximista batek lurrera bota eta txikitxu egin zonan lehelengo kurutze haura. Halaixe azaldu zigun Angel Osoro “Aberri”k: *“Gure mendi nagusi onetan zegoen gurutzea juan dan asteke ekaitz aldian tximistak jo, ta bost zati eginda utzi digu”* (Euzkadi, 1930-04-23).

Kurutze berrixa

29 urtian zutik egondako harrizko kurutzia apurtutakuan, mutrikuar batzuek beste bat egitxeko harpidetza edo suskripziua zabaltzia proposatu zeuen. Calixto Basterretxea “Itxas-Aurre”k eman zigun horren berri: *“Lengo egunetako ekaitzak bera botia izan bear du Arno mendi muturrean zegoen kurutzea. Oker au jakin dan bezin laister erabaki dute atzera toki artan ipintzea beste Gurutze berri bat orretarako zabaldua dago arpidea ardandegi guztietan”* (Argia, 1930-05-04).

J.M.Burgaña “Murugain”ek kurutze berrixa jartzeko asmua agertu zonan prentsan: *“Aurrez gertu bear diran baimenak; bear diran gayak moldatu egun bat izentatu,*

jaya izan ezkerro obe, al dan gazte geyen bildu ditezten; gayak al liteken gallurreruntz ta goratu, gurdietan; Kurutzea jaso bear dan tokia onestu; jaya izan ezkerro gallurrean bertan eman, Meza Deuna; gazteen artean izendatu gidaritzat lan mota orren berri dakitenak; goizean goiz irten mendiruntz; bakoitzak gidariak agintzen dutena egin; eta...ia mutillak, “benga”! Gurutze eder bat jaso, bertan ezarri nork egin duten, eta orra: bein eta sekulako” (Argia, 1930-09-14).

Tximistiak bota zonanetik Arno ixa urtebete kurutzerik gabe egon eta gero, 1931ko martixaren 4an kurutze berrixa jarri zeuen. Natalio Belaustegi “Noiz bait” izan zan lehelengua horren berri ematen: *“Ainbat denboran zai egon geran irudi ori zutitu dute. Badira or base-rritarrak euren izerdia eskiñi ta lan egin dutenak. (...) Gurutze ori or arkitzen dan bitartean Mutriku uriari berak lagunduko dio. (...) ¡Gora Arno Mendian argi*

dagin Gurutze Santual!” (El Día, 1931-03-11).

“Itxas-aurre”k datu jakingarri bat ere eman zigun bere kronikan (Argia, 1931-03-22): *“Oraingo ta geroko mutrikuar-rrak goguan iduki dezaten Gurutzean alde batetik bestera ara zer idatzi dan «Mutriku’ko Udalak Martinez’tar Jose jauna Endore [alkate] zala jarri zuan sinismenaren oroimen*

Arnoko kurutzia 1925 urtian

au 1931'ko Epaila'ren laugarren egunean».

Kurutze berrixa porlanezkua zan, hormigoi armatuz egindakua. Fame-lixakuek esanda dakigu Jose Manuel Beitia "Akitxiki" eta Zabaleko Jose Manuel Ansorregik behiñik behin kurutzia jartzen parte hartu zeuela. Akitxikitarrek, aspaldikua deue mendirako afizua; beuren famelixako ohitxueria zan etxe-ko umiek hiru urte betetzen zeuenian Arnoko kurutzera eramatia. Ez ziran makalak!!!

Bost metroko kurutzia?

Adin batetik gorakuekin hitz eginda eta dokumentuak aztertuta, esan geinke, orain Arnon daguan kurutzia -konponketak konponketa- bigarrena dala. Hala ere zalantza txiki bat biztu digu "Itxas-aurre"k Argia astekarixan (1931-03-22) idatzi zolan esaldi batek: "Etsaiaren lana izango zan noski oroi-garri eder au jaurtikitzeko eta mutrikuarren sinismena izanda bost metro luzeko gurutzea altxatutzeko". Modu metaforikuan idatziko zolan?

Hiru olerki eta kanta bat

Robustiana Mujika "Tene" (1888-1981) idazle debarrari, bere etxe-ko bentanatik begiratzen zolan, aurrez aurre agertzen zakon Arno. Horregaitxik idatziko zolan bertako kurutzia-

ren inguruko olerkixa 1933. urtian: "Arno'ko Kurutza". 13 estrofako olerki harek bigarren sarixa jaso zolan urte bereko garagarillaren 16xan Iparragirreren omenez egin zan Euzko Olerti Egunion, Urretxun. Hona hemen zati batzuk: "Leiotik neretzat aurrez-aurre beti / gaillurrean zutik dagon kurutzza... / Maitasun Legeak ludian geznari [mezulari] / Euzkadi'ko mendi-tontor bakoitza. (...) ¡O, Arno mendian zerulurren mugan / ikusten zaitudan kurutz lerdena! (...) Baña jetsaiak gaur, yaurti nai zaituzte / arki nai zaitugun toki guztitik! / zoritxardun gera, ba lotuak gaude... / Azkatu Euzkadi oien menpetik!"

Baiña hori ez da Arnoko Kurutzia idatzi dixuen olerki bakarra. 1937ko ilbeltzaren 19xan Ziriako Andonegi "Kuireka" mutrikuarrak "Arno'ko Gurutza" izeneko olerkixa eman zolan argitxara Eguna egunkarixan. Lau estrofako olerki laburra zan haura.

Idazle berak 1956.urtian izen bereko olerkixa argitaratu zolan "Zeruko Argia" aldizkarixan. 12 estrofako olerki horretarako hogeitau urte lehenago idatzitxako olerkitxuan agertutako ideiak jaso zitxuan. Kantatzeko olerkixa idatzi zolan, hola jarri zolan bertan: "«Debako Erri maite» doñuan". Gaur egun ere "Arnoko gurutza" abesten da, baiña normalian bost estrofa baiño ez dira kantatzen (I, II, VI, XI eta XII).

Arnoko kurutzia beti goguan

Orain hamar bat urte Olatz aldeko baserritxar batek, hainbat hazur hau-sitxako batengaitxik hizketan, halaixe esan zidan: "txillixoka, [txillixuak] Arnoko kurutzian entzungo zian". Hara, pentsatu noan, 'urruti' esateko modu ederra!

Iñaki Iriondo "Arno-Mendi"k, Mutikun preziuek gora egitzen zeuela azaltzeko, halaixe idatzi zolan Euzkadi egunkarixan (1921-11-26): "ta garia bera ta ogia gora; aragia beste lekutan bera, emen Arno'ko kurutzia baño ere gorago, eta era onetan gauza danak". Hara hor, 'urruti' bakarrik ez, baitxa 'altua' ere!!

Eta, zela ez ba, "Cruz de Arno" izeneko barkua ere egon zan Mutrikun. 1950. urtian egin zeuen 16,18 metro luzeko barku hori Pedro M. Egañaren astilleruan. Manuel Dionisio Urreisti eta Jesus Damian Basurko izan ziran lehelengo armadoriak.

Azken oharra: Kalian entzun degu Arnoko kurutzia besa bat bestia baiño luziago dakala. Egixa ete da? Neurtzera jua biharko degu.

Kurutzia, egixa esan, ez do Mutrikuko gaillurrik altuenian. Altuaguak dira Banderako puntia (618 metro) eta Kanpantzar (626 metro); baiña, tira, lekurik aproposenian do, bertatik primeran ikusi leike-eta gure herrixa.

Josu Larrañaga Arrieta

Bernabeneko Juan Mari Arnoko kurtze berrixan

HODEI

Zorionak hirugarren urtebetetzean! Etxeko danon partez eta batez ere arreba Maren eta aitxona-amonak. Mutrikutik, Aupa Hodei txipristin!

IXONE

Zorionak sei urte haundi egin duzulako!! Etxeko danon partez... Txokolatadia noiz?

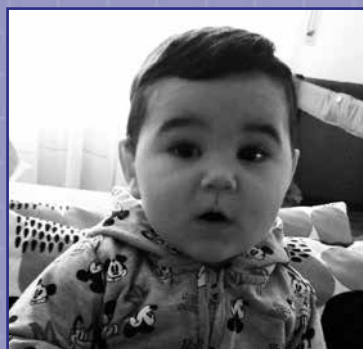
NAROA

Zorionak! Martxoaren 30ean urteak beteko dotuzulako, primeran pasatu eta muxu pilo bat etxekoen partez, batez ere Enaitzen partez.

ROSA, EBER, UNAI eta ADEI

Zorionak laukote martxoaren 13an, 16an, 19an eta 25ean urteak betetzen dituzuelako! Etxeko denon izenean eta batez ere Ibai, Enaitz, Aner eta Danelek. Pastelak zuen kontu!!

ADEI

Zorionak martxoaren 25ean lehenengo urtea beteko duzulako! Familia osoak eta bereziki Ibai, Enaitz, Eber, Aner, Danel eta izekitok. Mila muxu

ZORIONTZEKO

E-POSTA kalaputxi2001@gmail.com

aldizkaria@kalaputxi.eus

WHATSAPP 635748393

ESKURA ANSORREGI ZAPATA-DENDA

arratsalde
zabalik
(asteartetik ostiralera)

merkatu plaza
607 92 09 25

SUKALDEKO ALTZARIAK
EBANIZTERIA

OKILA AROZTEGIA S.L.

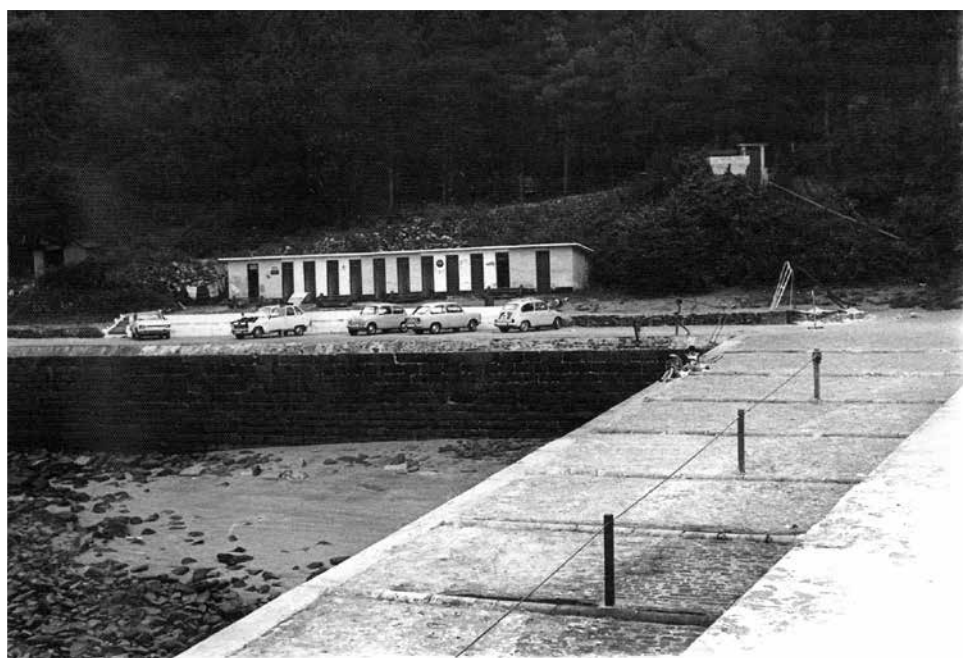
Txirritxa - Mutriku
Tel. 943 60 40 18 - Faxe: 943 60 31 03

Argazki Zaharrak

▲▲ AGAPITONEKO ESKABETXEAN, 1960 hamarkada hasieran

Ezkerretik hasita: Begoña Arrieta, Belen Merino, Maria Malave, Kontxita Lekue, Carmen Moreno, Sabine Andonegi, Artenia Gomez, Bittor Andonegi, Maria Luisa Gatzagaetxeberria eta Maria Jose Urreizti. Goiko aldean: Maria Jose Lekue eta Guadalupe Gatzagaetxeberria.

1970 urtea
Apar Gain

ANSORREGI
oinetakoak

erdiko kalea 9
mutriku
943 60 33 42
agerretxo@gmail.com

Joseba Iñaki Eleizgarai
masajista eta osteopatia

Tel: 630 788 059 - Konte kalea 22, Mutriku

www.kalaputxi.eus/botikak

ZAINZAKO BOTIKAK

(gaueko 10ak arte)

MARTXOA

22tik 24ra Lon Apraiz
25etik 28ra Hiart Burgoa
29tik 31ra Amaia Zalduegi
zapatu (30) goizean, Lasuen-Elezgarai

Gauetan, egunero (22:00-00:00):

ELGOIBAR

Gauetan, egunero (22:00-09:00):

Mercedes ZUMETA

San Agustin 5, EIBAR

943 82 04 98

APIRILA

1etik 4ra Amaia Zalduegi
5etik 7ra Lasuen Elezgarai
8tik 11ra Amaia Zalduegi
12tik 14ra Hiart Burgoa
zapatu (13) goizean, Lon Apraiz
15etik 18ra Lasuen Elezgarai
19tik 21era Lon Apraiz
22tik 25era Hiart Burgoa
26tik 28ra Amaia Zalduegi
zapatu (27) goizean, Lasuen-Elezgarai
29 eta 30 Lon Apraiz

MENDI IRTEERAK

apirilak 14

Bakaiku-URBASA-Bakaiku

maiatzak 12

Guardetxe-PUTXERRI-Lareo-Lizarrusti

ekainak 16

Sara-ATXURIA-Zugarramurdi

uztailak 5, 6, 7

SIERRA CEBOLLERA (Errioxa)

irailak 8

Egino-OLANO-Otzaurte

urriak 13

MANDOEGI

azaroak 17

Elizondo-ALBA-Elizondo

abenduak 1

ARNO inguruak

Burumendi Mendi Elkartea

A G E N D A

BERDEL EGUNA

martxoak 29, barixakua

BERDEL AIPAMENA

Udal Bilkura Aretoan, 19:00etan

apirilak 6, zapatua

BERDEL EGUNA

10:30-15:00 Artisau eta sortzaileen
azoka Txurruka plazan
12:00etatik aurrera, berdel pintxoak
herriko tabernetan
13:00 Herriko Abesbatzen kontzer-
tua Zabel plazan
17:00 Belauntzien XIV. txapelketa-
ren bukaera
18:00 Berdel pintxo dastaketa
herrikoia
20:30 ENKORE taldearen kontzertua

apirilak 1 eta 8, astelehenak

IPUIN-KONTAKETA TAILERRA
guraso eta hezitzaileentzat
Zabel kultur etxean, Liburutegian
Mutrikuko Udalak antolatuta

MUSIKA HILABETEA

martxoak 23, zapatua

· Organo eta txistu kontzertua
Parrokian, 20:00etan

martxoak 30, zapatua

· Bandaren Udaberriko kontzertua
Xiri gunean, 19:00etan

apirilak 13, zapatua

· Piano lau eskutara
Konbentuan, 20:00etan

Korrika 21 · Klika

apirilak 7, domeka

LABURBIRA: Film laburrak

Zabel kultur etxean, 19:00etan

apirilak 11, eguna

KORRIKA TXIKIA

Arratsaldean, herrian zehar
Ondoren, txokolatada

apirilak 11, eguna

KORRIKA

Goizeko 5:30etan Ondarroatik

ODOLA EMATEA

apirilak 12, 18:00etan

anbulatorioan

Gipuzkoako Odol Emaileak

ZINE FORUM

zabel kultur etxean · 19:00etan

martxoak 24, domeka

Hable con ella

zuen elkartearen ekitaldien berri emateko idatzi helbide honetara:

aldizkaria@kalaputxi.eus

eta hemen argitaratuko ditugu iragartzeko dituzuenak

egitarauak eta deialdiak: aldizkaria@kalaputxi.eus edota whatsapp 635748393

MAIDER PINTO

estetika eta terapia naturalak

ZERBITZUAK

TERAPIA ALTERNATIBOAK

- erreflexoterapia · masajeak · ajuste emozionalak
- ajuste neurologikoak · naturopatia-iriologia · kinesologia

AURPEGIKO TRATAMENDUAK

GORPUTZEKO TRATAMENDUAK

DEPILAZIOAK

- argizariarekin · orientala hariarekin
- elektrikoarekin · diodo laserrarekin

MANIKURA

PEDIKURA

BETILEEN PERMANENTEA ETA TINDAKETA

BETILEEN LIFTINGA

BETILEEN LUZAKETA

MAKILLAJEAK

MIKROPIGMENTAZIOA

EGUZKIRIK GABEKO MORENOA

*eskerrik asko 12 urte hauetan ondoan
izan zareten bezero quztioi*

Barrenkale 9, beheak · 20830 MUTRIKU · Tel. 650 341 768

Igualatorioarekin eta
Osakidetzarekin
lan egiten dugu

Audioprotesista
egunero zentroan
Audiometriak doan

OPTIKA VITORIA

O P T I K A • A U D I F O N O A K

ERRBERA 16 • 48700 ONDARROA • 946134138 • mvitoria@cnoo.es

CÓNDOR

Arrain kontserbak

ZIZZO BILLANTE HNOS. S.A.

Mijoa Industrialdea, P-21 · 20830 MUTRIKU (Gipuzkoa) Tel.: 943 60 31 41 Fax: 943 60 44 39

E
12.00.566/SS
C.E.